

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoP/25/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4214216039
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4214216039.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a členov senátu JUDr. Márie Malíkovej a JUDr. Dany Kálnayovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletú K., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka P., rod X., bytom W., V. XXX/XX a otec X. S., bytom F., T. XXX/XXX, zastúpený JUDr. Gabrielou Škodáčkovou, advokátkou, so sídlom Župná 14, Komárno, o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 28. januára 2015 č.k. 10P/69/2014-55, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zmenil rozsudok Okresného súdu Komárno zo dňa 23. 06. 2009 č.k. 6P/50/2009-16 v časti o výživnom na maloletú K. tak, že vyživovaciu povinnosť otca zvýšil zo sumy 166 eur mesačne na sumu 270 eur mesačne od 01. 09. 2014 s tým, že výživné v sume 220 eur je splatné k rukám matky a v sume 50 eur na tvorbu úspor pre maloleté dieťa, ktoré je povinný otec platiť na vinkulovaný účet, alebo vinkulovanú vkladnú knižku založenú v ktoromkoľvek peňažnom ústave na území Slovenskej republiky na meno: K. S., nar. XX. XX. XXXX a vinkuláciou: výplaty do plnoletosti K. S. sú viazané na súhlas súdu. Zaostalé výživné za obdobie od 01. 09. 2014 do 31. 01. 2015 v sume 400 eur zaviazal otca zaplatiť do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšnej časti návrh zamietol a o náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Po právnej stránke napadnutý rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 78 ods. 1, ods. 3, § 75 ods. 1, § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 4, ods. 5, ods. 6, § 63 ods. 1, ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“). Dôvodil tým, že predchádzajúca úprava výživného bola vykonaná rozsudkom Okresného súdu Komárno dňa 23. 06. 2009 schválením rodičovskej dohody, ktorým bola zvýšená vyživovacia povinnosť otca na maloletú zo sumy 600,-Sk na sumu 166 eur mesačne. Od tejto úpravy uplynula dlhá doba, za ktorú odôvodnené potreby maloletého dieťaťa sa značne zvýšili. Maloletá K. navštevuje prvý ročník B. odbornej školy veterinárnej v N., v dôsledku čoho sa zvýšili aj náklady súvisiace so štúdiom, je ubytovaná na internáte, za stravu a ubytovanie platí mesačne sumu 70 eur, na rodičovské združenie sumu 25 eur, za ISIC kartu sumu 20 eur. Zvýšili sa tiež výdavky súvisiace s dochádzkou do školy hromadným dopravným prostriedkom. Matka maloletej je zamestnaná v spoločnosti E. SK s.r.o. s priemerným mesačným zárobkom 496,13 eura. Otec je živnostník, za kalendárny rok 2013 mal čistý mesačný príjem 8.124,58 Kč, t.j. 293,76 eura. Rodičia inú vyživovaciu povinnosť nemajú. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že otec musí mať úspory alebo nepreukázateľné príjmy aj mimo príjmov uvedených v daňovom priznaní, pretože z necelých 300 eur by nebol schopný ponúkať výživné pre maloletú dcéru v sume 270 eur mesačne. Preto, aj keď nemal

preukázané schopnosti a možnosti otca v rozsahu, aby prispieval na potreby dcéry týmto zvýšeným výživným, vzhľadom na jeho prejav a odôvodnené potreby dieťaťa určil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej K. sumou 270 eur mesačne. Vo zvyšnej časti návrh matky zamietol, pretože ňou požadované výživné nezodpovedá možnostiam a schopnostiam otca dieťaťa. Podľa § 63 ods. 3 Zákona o rodine rozhodol, že časť výživného v sume 50 eur bude otec platiť na tvorbu úspor pre maloleté dieťa s tým, že nakladanie s prostriedkami úspor podlieha schváleniu súdom až do nadobudnutia plnoletosti maloletej. Zvýšením vyživovacej povinnosti od 01. 09. 2014 vznikol otcovi nedoplatok na výživnom do 31. 01. 2015 celkom v sume 400 eur, ktoré je povinný zaplatiť v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Výsluchom rodičov mal za preukázané, že otec od septembra 2014 do konca decembra 2014 dobrovoľne prispieval na potreby maloletej nad rámec súdom určeného výživného o 30 eur, čiže od 01. 09. 2014 do 28. 01. 2015 zaplatil 4x30 eur, t.j. 120 eur, v dôsledku zvýšenia výživného od 01. 09. 2014 do 31. 01. 2015 vznikol otcovi nedoplatok 5x104 eur, t.j. 520 eur, z ktorej sumy je potrebné odpočítať sumu 120 eur už zaplatenú, teda nedoplatok k 31. 01. 2015 predstavuje sumu 400 eur. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov, ďalej len „OSP“).

Rozsudok súdu prvého stupňa napadla odvolaním v zákonnej lehote matka maloletej K., nesúhlasiac s výškou určeného výživného v sume 270 eur mesačne. Rozhodnutie súdu považuje za rozporné s predloženými dôkazmi, výpismi z účtu Českej sporiteľne, kde sú mesačné príjmy otca dieťaťa od zamestnávateľa, ktoré nie sú odzrkadlené v jeho daňovom priznaní. Poukázala na to, že dcéra bude mať 17 rokov, je študentkou strednej odbornej školy, kde by sa rada prispôsobila oblečeniu a použitej kozmetike dievčat v jej veku, ako aj kultúrnym potrebám a športu, ktoré si doteraz nemohla dovoliť z výživného, ktoré poskytuje otec maloletej. Príjem otca podľa výpisov z účtov sa pohybuje mesačne okolo 1.500 eur, maloletá má zvýšené výdavky na lieky, má vykrivenú krčnú chrbticu a bolesti, má alergiu. Poukázala na Zákon o rodine, podľa ktorého dieťa má právo žiť na rovnakej životnej úrovni ako rodičia, konkrétne otec, pričom momentálne výživné pokrýva najnižší štandard pokrytia potrieb. Žiada preto určiť výživné vo výške 350 eur mesačne spolu s tvorbou úspor pre maloletú.

Otec maloletej K. k odvolaniu matky v písomnom vyjadrení uviedol, že sám pred začatím konania navrhoval matke dohodu na spoločnej výške výživného, s ktorou dohodou navrhovateľka nesúhlasila a požadovala výživné v sume 350 eur mesačne. Uviedol, že s dcérou sú si blízki a sú v neustálom osobnom alebo telefonickom kontakte, v septembri 2014 založil v W. banke maloletej účet, kde jej zasielal mesačne čiastku vo výške 30 eur a to pre prípad, aby mala dcéra vždy peniaze k dispozícii. Maloletá K. je ich tretie spoločné dieťa, po starších dvoch dcérach, ktoré sú plnoleté a ktorým odporca tiež pomáhal, pomáha aj maloletej K.. Odporca súhlasí s určenou výškou výživného, ako aj s tvorbou úspor, je presvedčený, že zvýšenie výživného na maloletú K. navrhovateľka požaduje aj z dôvodu zvýšenia jej životných potrieb, ako napr. splácanie jej úveru a pôžičiek. Navrhuje preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Kolíznym opatrovníkom k odvolaniu matky uviedol, že navrhuje rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania, ktoré mu predchádzalo a odvolania matky maloletého dieťaťa podľa § 205 ods. 1, ods. 2 OSP, súc viazaný dôvodmi a rozsahom tohto odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa podľa § 213 ods. 1 OSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP, za splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 156 ods. 3 OSP, dospel k záveru, že odvolanie matky nie je opodstatnené a preto napadnutý rozsudok vo veci samej ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

V danej veci súd prvého stupňa vykonal dostatočné dokazovanie, jednotlivé dôkazy vyhodnotil a na ich závere vec aj správne právne posúdil. Následne vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom, s ktorým sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto ho podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil. Odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie predmetnej veci, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil. Zároveň odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa rozsudok aj v dostatočnej miere a

správne tak po právnej, ako aj skutkovej stránke odôvodnil, s ktorým odôvodnením sa v plnom rozsahu stotožnil, a preto na správnosť týchto dôvodov ďalej, podľa § 219 ods. 2 OSP, iba poukazuje.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 tohto ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Vyššie citované zákonné ustanovenia vyjadrujú zásadu, že k zmene dohôd a súdnych rozhodnutí o výživnom môže dôjsť len na základe zmeny pomerov. Táto sa zisťuje porovnávaním okolností dôležitých pre určenie výživného tak v čase skoršieho, ako aj nového rozhodovania súdu. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je však závažnejšia zmena pomerov, ktorou sa rozumie len zmena tých okolností na strane či už oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom. Takouto zmenou pomerov môže byť zvýšenie nákladov dieťaťa v súvislosti s pribúdajúcim vekom, s fyzickým vyspívaním, formami prípravy na budúce povolanie, ako aj zmena v možnostiach povinného plniť si vyživovaciu povinnosť v doterajšom rozsahu. V tomto prípade pôjde o rozšírenie alebo zúženie vyživovacích povinností povinného, jeho invaliditu, alebo také zvýšenie či zníženie (odôvodnený pokles) jeho zárobku či iných príjmov, prípadne ostatného majetku, ktoré ovplyvní celkovú situáciu povinného, a to nielen na krátky čas.

Súd pri rozhodovaní o zmene výživného musí nielen komplexne zhodnotiť zmeny v pomeroch účastníkov, ale taktiež prihliadnuť aj na vývoj životných nákladov za obdobie, ktoré uplynulo od vydania posledného rozhodnutia o výživnom, tzv. valorizačnú klauzulu zakotvenú v ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Rovnako tak musí vychádzať zo všeobecného ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého sa pri rozhodovaní o výživnom prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Odôvodnené potreby dieťaťa závisia predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, obsahu a spôsobu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, prípadne od výšky vlastných príjmov dieťaťa a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami, ako aj majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. V opačnom prípade odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, vrátane tvorby úspor, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Výživné pre dieťa teda slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv a pod.), ale aj ďalších potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové potreby, rekreačné potreby, tvorba úspor a pod.). Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. V tejto súvislosti je významné i ust. § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, ktoré zakotvuje, že na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Navyše súd prihliada i na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a rovnako tak berie do úvahy prídavky na deti, ktoré sa sčasti podieľajú na úhrade potrieb detí.

Predmetom tohto konania je návrh matky, doručený súdu prvého stupňa dňa 02. 09. 2014 na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletej K. zo sumy 166 eur mesačne na sumu 350 eur mesačne.

V preskúmvanej veci súd prvého stupňa v zmysle vyššie uvedených záverov a v intenciách citovaných zákonných ustanovení zisťoval zmenu pomerov na strane všetkých účastníkov konania, ku ktorej došlo od posledného rozhodovania o výživnom. V tomto smere dostatočne zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho i správny právny záver. Nakoľko odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 OSP sa obmedzuje len na skonštatovanie jeho správnosti. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia len zvyrazňuje, že posledná úprava výživného na maloletú K. bola realizovaná rozsudkom Okresného súdu Komárno zo dňa 23. 06. 2009 č. k. 6P/50/2009-16, ktorým súd zaviazal otca prispievať na výživu maloletej K. sumou 166 eur mesačne. Od tejto poslednej úpravy výšky výživného uplynula do podania návrhu dňa 02. 09. 2014 pomerne dlhá doba, počas ktorej došlo k podstatným zmenám na strane maloletého dieťaťa, ktoré prešlo na vyšší stupeň vzdelávania, keď zo základnej školy nastúpila na štúdium na strednej odbornej škole. K zmene pomerov došlo aj na strane oboch rodičov maloletej K., keď v čase poslednej úpravy vychádzal z priemerného mesačného zárobku matky v sume 13.624,- Sk, resp. 422,13 eura a u otca v sume 15.130,- Sk. K zmene pomerov došlo aj na strane matky maloletého dieťaťa, ktorá v čase poslednej úpravy mala príjem 301,66 eura, v súčasnej dobe má príjem 496,13 eura, príjem otca je vykázaný v sume 293,76 eura, avšak sám otec navrhol prispievať na výživné na maloletú sumou 270 eur mesačne, z ktorej skutočnosti súd vyvodil záver o jeho možnostiach a schopnostiach prispievať touto sumou na výživu maloletej K.. Tejto skutočnosti nasvedčuje i fakt, že otec dobrovoľne od septembra 2014 prispieval na výživu maloletej nad rámec súdom určeného výživného o sumu 30 eur mesačne, ktorá skutočnosť medzi rodičmi maloletej nebola sporná, teda spolu prispieval sumou 166 eur a 30 eur, t.j. 196 eur mesačne.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa o nevyhnutnosti zvýšenia výživného na maloletú K. od 01. 09. 2014, kedy maloletá nastúpila do vyššieho ročníka strednej školy, a to na sumu 270 eur mesačne, čo je navýšenie o viac ako 100 eur oproti predchádzajúcemu stavu. Podľa záverov súdu prvého stupňa, a tiež podľa názoru odvolacieho súdu, ktorý sa v plnom rozsahu stotožnil s výškou určeného výživného, je platenie výživného v sume 270 eur mesačne na maloletú K. (ktorú sumu sám navrhol otec maloletej K.) plne v možnostiach a schopnostiach otca maloletého dieťaťa, a to za situácie, že otec sa s maloletou pravidelne stretáva a má s ňou veľmi dobrý vzťah. Túto sumu odvolací súd považuje za primeranú sumu odôvodneným potrebám maloletej K.. Odvolací súd iba zdôrazňuje, že obaja rodičia majú vyživovaciu povinnosť voči svojim deťom a nielen otec sa platením výživného podieľa na starostlivosti o maloleté dieťa, ale aj matka jednak svojou osobnou starostlivosťou, ktorou sčasti vyvažuje vyživovaciu povinnosť, ale tiež je povinná prispievať na uspokojovanie základných a nevyhnutných potrieb maloletej K.. Odvolací súd sa taktiež stotožnil i s rozdelením predmetnej sumy výživného na sumu 220 eur, ktorú súd prvého stupňa nariadil platiť k rukám matky maloletej K. a na sumu 50 eur z titulu tvorby úspor.

Matka maloletej K. v podanom odvolaní žiadne nové skutočnosti a okolnosti neuviedla, odôvodnené potreby maloletej boli v plnom rozsahu zohľadnené už v súdom určenom výživnom v sume 270 eur mesačne, ktorého výška je aj podľa názoru odvolacieho súdu primeraná odôvodneným potrebám maloletej. Z týchto dôvodov považoval dôvody uvedené matkou v podanom odvolaní za účelové.

S ohľadom na uvedené zistenia v preskúmvanej veci preto niet sporu o tom, že vyživovacia povinnosť otca voči mal. K. naďalej trvá a že od posledného rozhodovania o výživnom došlo k podstatnej zmene pomerov účastníkov konania odôvodňujúcej zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na toto maloleté dieťa.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil, keď súd prvého stupňa vo veci dostatočne zistil skutkový stav a vyvodil z neho i správny právny záver.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 146 ods. 1 písm. a/ OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, keďže ide o konanie, ktoré mohlo začať i bez návrhu.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerov hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.